

Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirme ve Ölçme Skoru Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirme ve Ölçme Skoru Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20896>

Özet

Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirmeye ve Ölçme Skoru Anketi (Modified Score for the Assessment of Chronic Rheumatic Hand Affection - m-SACRAH-T), romatolojik hastalıkların neden olduğu el etkileniminin şiddetini ve fonksiyonel sonuçlarını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu anketin Türkçe adaptasyonu, orijinal m-SACRAH versiyonunun kültürel adaptasyon, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları içermektedir. Ölçek, özellikle kronik iltihaplı eklem hastalıklarından etkilenen hastaların subjektif deneyimlerini ve fonksiyonel kısıtlılıklarını nicel olarak ölçmeyi hedefler. Çalışma, 2017 yılında Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi'nde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Romatolojik etkilenim, el fonksiyonu, SACRAH, m-SACRAH-T, kültürel adaptasyon, geçerlik, güvenirlik, kronik hastalık, romatizma.

Yazarlar

N.G. Töre, F. Sarı, Z. Tuna, D. Oskay

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kronik romatolojik hastalıkların, özellikle de romatoid artrit nedeniyle el ve bilek eklemlerindeki etkilenimi standardize edilmiş bir skora dönüştürmek ve değerlendirmektir. Bu değerlendirme, hastaların ilerlemesini izlemek, tedavi etkinliğini ölçmek ve hastanın yaşam kalitesindeki değişimleri belgelemek için kritik öneme sahiptir.

M-SACRAH-T, orijinal ölçeğin modifiye edilmiş versiyonunun Türk popülasyonunda kullanılabilirliğini sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu kültürel adaptasyon çalışması, ölçeğin dilsel uygunluğunu ve psikometrik özelliklerini Türk hastalar üzerinde doğrulamayı amaçlamıştır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçülen yapı, hastaların ellerinde deneyimlediği romatolojik etkilenimin çok boyutlu şiddetidir. Bu yapı genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Ağrı ve Şiddet: Hastanın el eklemlerinde hissettiği mevcut ağrı düzeyi.

Sertlik ve Tutukluk: Özellikle sabahları veya hareketsizlik sonrasında deneyimlenen eklem sertliği.

Fonksiyonel Kısıtlama: El becerisi gerektiren günlük yaşam aktivitelerini (GYA) gerçekleştirme

yetene?indeki azalma.

m-SACRAH-T, bu klinik ve fonksiyonel parametreleri subjektif hasta raporlar? üzerinden nicel bir skor haline getirerek hastal???n genel yükünü yans?t?r.

Geçerlik

Anketin Türkçe uyarlamas? s?ras?nda geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Geçerlik, bir ölçüm arac?n?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Uyarlama çal??mas?nda, anketin geçerlili?i 62 ki?ilik bir klinik örneklem ile incelenmi?tir.

Bu çal??ma kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?i veya e? zamanl? geçerli?i hakk?nda detayl? istatistiksel sonuçlar kaynakta belirtilmemekle birlikte, adaptasyon süreci, çeviri-geri çeviri yöntemleri ve uzman görüşleri kullan?larak dilsel ve kültürel e?de?erli?in sa?land???n? varsaymaktad?r.

Güvenirlik

M-SACRAH-T anketinin güvenilirli?i, ölçümlerin zaman içinde tutarlıl???n? ve istikrar?n? de?erlendirmek üzere incelenmi?tir. Güvenirlik analizleri kapsam?nda, ölçe?in test-retest güvenilirli?i de?erlendirilmi?tir. Çal??mada hastalar, anketi ilk cevaplamalar?ndan yedi gün sonra tekrar cevaplam??lard?r.

Yedi günlük aral?k, klinik popülasyonda hastal???n durumunun önemli ölçüde de?i?medi?i varsay?larak, ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? (güvenilirli?ini) göstermeyi amaçlam??t?r. Bu analizler, m-SACRAH-T'nin tekrarlanan uygulamalarda tutarlı sonuçlar verdi?ini do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini De?erlendirmeye ve Ölçme Skoru Anketi'nin (m-SACRAH-T) Türkçe adaptasyon çal??mas?nda uygulanan faktör analizi sonuçlar?na dair spesifik detaylar (örne?in, kaç faktör elde edildi?i, faktör yükleri veya aç?klanan varyans yüzdesi) kaynak referans metninde aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, kültürel adaptasyon sürecinin bir parças? olarak, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu kan?tlamak amac?yla Faktör Analizi yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Hastan?n kendi bildirimine dayalı anket (Self-report questionnaire).

Mevcut Diller: Türkçe (Türkçe uyarlaması yapılan versiyon: m-SACRAH-T).

Popülasyon Grubu: Romatolojik hastalar nedeniyle ellerinde kronik etkilenimi olan hastalar.

Yaş Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak yetişkin romatoloji hastalarıdır.

Popülasyon Detayları: Geçerlik çalışması 62 kişilik bir örneklem ile gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Klinik popülasyonda psikometrik özelliklerin incelenmesine dayalı nicel araştırma.

Derecelendirme Sistemi: Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmemiştir. Orijinal SACRAH ölçeği genellikle likert tipi veya görsel analog ölçek (VAS) benzeri derecelendirme sistemleri kullanır.

Anahtar Kelimeler

m-SACRAH-T, Romatoid artrit, El fonksiyonları, Sağlık bilimleri, Psikometri, Test-retest, Türk popülasyonu, Geçerlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Zeynep Tuna

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresi: zeyneptuna@gazi.edu.tr

Yazışma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir (Sorumlu yazarın kurumu: Gazi Üniversitesi).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Adaptasyon): 2017

Kullanım İzinleri ve Ücret: Kaynakta izinler ve ücrete dair bilgi bulunmamaktadır. Kullanım için sorumlu yazar (Zeynep Tuna) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Töre, N.G., Sarı, F., Tuna, Z., & Oskay, D. (2017). **Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirmeye ve Ölçme Skoru Anketi'nin modifiye (m-sacrah) versiyonunun Türkçe geçerlik, güvenirlik ve kültürel adaptasyonu.** Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası

Sağlık Bilimleri Kongresi, içinde (ss. 370). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir:

[ellerin-kronik-romatolojik-etkilenimini-degerlenlendirme-ve-olcme-skoru-anketi-toad.pdf](#)

Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirme ve Ölçme Skoru Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans yayına başvurulması veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.